

Kasfer (der ere forskjellige fra hine Hjælpe-Enkpenstionskasfer, og have til Hensigt at forskaffe Enkerne en lille Understøttelse udenfor den Pension, der tilflyder dem af Embederne eller af Hjælpe-Enkpenstionskasferne) i Forhold til Antallet af de til Indskud i disse Kasfer forpligtede geistlige Embedsmænd i hvert Stift, og at det Beløb, der saaledes henlægges til bemeldte Enkekasfer, rettest burde sættes under samme Bestyrelse som disse Kasfers øvrige Midler, men forøvrigt holdes affondret fra den egentlige Interessent-Capital, som et særskilt Fond, hvis Renter aarligt uddeles af Stiftets Landemøde efter Trang og Værdighed til Enker efter Geistlige i Stiftet.

Hvad dernæst angaaer den anden Halvdeel af Kasens Midler, da maa det vistnok indrømmes, at et Pensionsfond paa omtrent 40,000 Rbd. for en saa stor Provinds som Nørre-Jylland ikke vilde blive af nogen syn-derlig Betydning, naar det skulde være tilgængeligt saavel for Embedsmænds som andre Mænds Enker, ligesom ogsaa Fordelingen af Understøttelserne mellem de forskjellige Classer af Enker vilde blive saare vanskelig, hvorimod Capitalen vilde kunne stifte megen Nytte, naar den kunde anvendes til Fordeel for en enkelt Stand. Ministeriet har fundet saa meget mindre Betænkelse ved at foreslaae denne Deel af Capitalen henlagt til Skolelærer-Hjælpekasferne, som det er Communerne, der have at udrede Udgifterne til Skolevæsenet, og selvgelig enhver Foranstaltning, der træffes til at forbedre Skolelærerstandens Kaar, tillige er i Communerens Interesse. Det er ikke undgaaet Ministeriets Opmærksomhed, at Capitalen, ved ligesom at gives til Skolelærer-Hjælpekasferne og saaledes forenes med disse øvrige Midler, vilde komme til at anvendes ikke blot til Skolelærerenters, men ogsaa til entledigede Skolelæreres Pensionering, medens den Geistligheden tilfaldende Halvdeel skulde forbeholdes alene for Enker, og at dette kunde synes inconsequent. Men det vilde være vanskeligt at fastsætte saadanne Regler for denne Capitaltilvæxts vedblivende Affondring og særlige Anvendelse for Enker alene, at ikke alligevel Hensynet til denne Kilde til en Tillægs-Hjælp for Enkerne fik Indflydelse paa det Forhold, hvori Under-

støttelsen af Hjælpekasfernes øvrige Midler deelttes mellem Enker og gamle og svage Skolelærere; og hertil kommer, at Trangen hos den affedigede eller affældige Skolelærer (og maaskee hans Hustru) i Almindelighed er ligesaa stor og ofte endog større end hos Enken. Ministeriet har derfor troet, at der ved Midlernes Fordeling til Skolelærer-Hjælpekasferne alene blev at tage Hensyn til Antallet af Skolelærere, der ere forpligtede til at yde Bidrag til hver Hjælpekasse, men at det Beløb, der tilfaldt disse Kasfer, burde forenes med sammes øvrige Midler, saa at Renterne under det Set anvendes til Kasfernes Formaal. Overhovedet antog Ministeriet, at man, naar man engang gif ind paa Betragtningen af den nørrejydske Enkekasses Capital som en Staten tilfaldende res nullius og maatte opgive en fuldstændig Fordeling til dem, der kunde ansees for de første Interessenters nuværende Repræsentanter, heller ikke naar Anvendelsen af Kasens Midler blot fortrinlig kom Enker tilgode, burde stræbe at gennemføre denne Anvendelse aldeles udelukkende ved Bestemmelser, der vare mindre praktiske.

Den her foreslaaede Opgjørelse og Fordeling af Kasens Midler vil medføre en ikke ringe Uleilighed for de Vedkommende, hvem dette Arbejde overdrages, og Ministeriet har derfor anseet det nødvendigt, at det, saafremt Forslaget billiges, bemyndiges til at udrede et passende Bederlag herfor.

LXXXVII.

Forslag til Lov

om

en midlertidig Bestemmelse angaaende Amtsraadenes Sammensætning i Danmark med Undtagelse af Bornholm.

(Indbragt i Folkethinget af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgfreds den 27de Januar 1851; vedtaget at skulle nyde Fremme den 7de Februar.)

§ 1.

De ved Landcommunalanordningen af 13de